

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКА ТА ОСВІТА БЕЗ КОРДОНІВ»

*XXX Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція*

«ТРАВНЕВІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ»

Тези доповідей

Частина 4

12 травня 2020 р.

Луцьк

2020

УДК 0.82

ББК 94.3

Травневі наукові читання: XXX Міжнародна науково-практична інтернет-конференція: тези доповідей, Луцьк, 12 травня 2020 р. – Ч. 4. – Дніпро: ГО «НОК», 2020 – 58 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на XXX міжнародну науково-практичну інтернет-конференцію «Травневі наукові читання». Для науковців, аспірантів, здобувачів, викладачів та студентів вітчизняних та зарубіжних вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ.

Оргкомітет інтернет-конференції не несе відповідальності за матеріали опубліковані в збірнику. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Всі матеріали надані в авторській редакції та виражають персональну позицію учасника конференції. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Бібліографічний опис матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції зареєстровано в міжнародній наукометричній базі «*Google Scholar*».

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ЗМІСТ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Городинський С. І. Сучасні вимоги до підготовки конкурентноспроможних фахівців фізичної культури та спорту.....	5
Ібрагімова Л. С. Фізична культура як засіб покращення якості здоров'я студентської молоді.....	9
Lysenko T. P. Components of context in foreign languages teaching.....	12
Савченко А. Л. Диктант як метод контролю і навчання.....	15
Самохвалова А. І., Онищенко Н. Г. Специфіка викладання екологічних дисциплін у технічних вищих навчальних закладах.....	18
Фідірко М. О., Волошина А. О., Настрадін Л. М. Роль фізичного виховання у професійно-прикладній підготовці.....	22
Tsybaniuk T. I. Online learning during a pandemic.....	26
Черкасова Т. А. Переваги використання комп'ютерних та мультимедійних технологій при вивченні іноземних мов в немовному ВНЗ.....	30

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Шеломовська О. М. Теоретико-методологічні підходи до дослідження регіональних засобів масової інформації у соціології.....	35

МЕДИЧНІ НАУКИ

Чмуль К. О. Вивчення нових маркерів ураження міокарду у пацієнтів з порушенням метаболізму вітаміну Д та гомоцистеїну.....	41

МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ

Лисенко М. В. Соціальні мережі як інструмент впливу у сфері бізнесу.....	46

Трященко В. А. Систематизація управління інформаційним забезпеченням сільськогосподарських підприємств.....	50

ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ

Снісар Д. В. Сталий розвиток українського туризму в умовах глобалізації.....	54

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Гординський С. І.,

старший викладач кафедри медицини

катастроф та військової медицини

ВДНЗ Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці, Україна

Фізичне виховання у вищому навчальному закладі є невід'ємною частиною формування загальної і професійної культури особистості сучасного фахівця, системи гуманістичного виховання студентів. А безпосередньо проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту у сучасних умовах зумовлені необхідністю подолання проблем, які виникають між вимогами сучасного суспільства до професійної підготовки майбутніх фахівців і їхньою кваліфікацією [2, с. 104].

Вищі навчальні заклади ставлять перед собою завдання покращити якість підготовки спеціалістів з вищою освітою в галузі фізичної культури, котрі володіють високим рівнем професійної кваліфікації, здатних займати активну позицію у своїй професійній діяльності.

Адже вже неодноразово доведено, що слабка постановка фізкультурно-масової роботи за місцем проживання; низький рівень викладання фізичної культури в школах і ВНЗ різного ступеню, недостатня увага щодо теоретичної підготовки призвела до того, що в

учнів і студентів впав інтерес до занять з фізичної культури, повністю пропадає мотивація до занять, не всі знають про користь від рухової активності та методику самостійних занять фізичними вправами; заняття фізичним вихованням у ВНЗ на превеликий жаль викликають негативні емоції у студентів [1, с. 143].

Саме тому з позицій сьогодення набуває особливої уваги та потребує вирішення проблема якісної підготовки майбутніх учителів фізичної культури як фахівців, спроможних сформувати в учнів знання, вміння та навички здоров'язбереження.

На думку О. Радіонової побудова нових стратегій у фізичному вихованні передбачає, перш за все, підготовку майбутніх вчителів фізичної культури до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів, а відтак виникає потреба у якісній підготовці професійно компетентного фахівця, який впровадить свої вміння у практику навчально-виховного процесу загальноосвітніх закладів [6, с. 59].

Відповідно, що викладач фізичної культури – це фахівець у галузі фізичної культури і спорту, який організовує та здійснює навчально-виховну роботу не лише з учнями шкіл а й зі студентами вищих навчальних закладів.

Поняття «професійна підготовка» нерозривно пов'язане з поняттям «професійна освіта». Сучасне суспільство розвивається бурхливими темпами за рахунок інформатизації, тому педагогічні технології оновлюються відповідно до темпів інформатизації і значно випереджають знання працюючої частини людства [4, с. 326]. У зв'язку з цим, на думку С. О. Сисоевої та Т. Б. Поясок, «сучасним фахівцем потрібно постійно оновлювати і поглиблювати свої професійні знання..., оновлювати систему неперервної професійної освіти, яка є засобом

постійного професійного і особистого розвитку людини і рушієм розвитку її творчого потенціалу» [7, с. 223].

На жаль, сучасна підготовка вчителя фізичної культури спрямована на те, що студент в основному отримує теоретичні знання. А як використати ці знання для отримання необхідного результату та як домогтись цього результату його не навчають [5]. Саме тому сучасні технології навчання характеризуються залученням активних форм навчання, які дають змогу придбання необхідних умінь організації своєї діяльності, придбання необхідного практичного досвіду педагогічної діяльності формують уміння самостійної наукової роботи.

Хоча, як зазначає В. Мартиненко, «фахівець з фізичної культури і спорту нової формації повинен знати: зміст інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту; форми, методи і принципи організації інноваційного навчання; медико-біологічні, психологопедагогічні, соціокультурні основи інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту. Фахівець з фізичної культури і спорту нової формації повинен уміти: планувати, організовувати і проводити заняття з використанням інноваційних технологій; застосовувати на заняттях сучасні засоби й методи фізичного виховання, адекватні змісту інноваційних технологій; оцінювати ефективність використовуваних технологій і контролювати якість навчально-виховного процесу; аналізувати й коректувати свою професійну діяльність; організовувати і проводити наукові дослідження у сфері професійної діяльності» [3, с. 57].

Всі проблеми є актуальними і потребують вирішення. Вони вказують не лише на те, скільки і які інноваційні засоби ми повинні впроваджувати у навчання, а і на способи їх використання.

Література:

1. Аніскевич С. В. Особливості професійної підготовки викладачів фізичного виховання в Україні / С. В. Аніскевич // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія. – 2016. – № 1. – С. 141–146. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vduer_2016_1_25
2. Бріжата І. А. Сучасні тенденції підготовки фахівців фізичної культури і спорту до інноваційної діяльності / І. А. Бріжата // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Сер. : Педагогічні науки. – 2016. – Вип. 31. – С. 104-113. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2016_31_17.
3. Мартиненко В. В. Проблеми неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту / В. В. Мартиненко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2006. – № 3. – С. 55–58.
4. Міцкевич, Н. І. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури та спорту / Н. І. Міцкевич // Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, Суми, 24-25 квітня 2014 р. / відп. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – Т. 1. – С. 325–329.
5. Науменко О. І. Сучасні вимоги до професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформатизації навчання / О. І. Науменко/ Режим доступу: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/201205/12noicit.pdf>
6. Радіонова О. Сутність проблеми підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до формування здоров'язберезувальної компетентності учнівської молоді / О. Радіонова // Наукові записки КДПУ. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної

освіти / ред. кол.: С. П. Величко [та ін.]. – Кіровоград : КДПУ, 2016. – Вип. 9, ч. 3. – С. 58-61.

7. Сисоєва С. О. Психологія та педагогіка: Підручник для студентів вищ. навч. закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання / С. О. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – К.: Міленіум, 2005. – С. 223–227.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Ібрагімова Л. С.,

*старший викладач кафедри медицини
катастроф та військової медицини*

*ВДНЗ Буковинський державний медичний університет
м. Чернівці, Україна*

Кожна сучасна держава прагне бути високорозвиненою, правовою, демократичною, авторитетною країною у світовій спільноті. Це спонукає країну до необхідності вирішувати не тільки економічні проблеми, а й турбуватися про розвиток свого народу, передусім, про здоров'я майбутнього покоління [3]. На сучасному етапі розвитку України, в умовах активного реформування освітньої, соціокультурної сфери, в тому числі галузі фізичної культури та спорту назріла необхідність пошуку нових ефективних шляхів та засобів удосконалення процесу фізичного виховання молоді.

Хлопці та дівчата є найдорожчим репродуктивним, інтелектуальним, економічним, соціальним і культурним резервом держави. З цього контингенту поповнюються трудові ресурси, комплектуються збройні сили країни. А соціально-економічні

перетворення в Україні, глобальна екологічна криза актуалізували проблему збереження й зміцнення здоров'я студентської молоді.

Саме тому, фізичне виховання у ВНЗ, в умовах сучасності набуває першочергового значення у загальному комплексі умов, які визначають рівень здоров'я сучасного студентства. В студентському віці воно є найважливішим засобом покращання стану здоров'я, біологічною основою стимуляції та розвитку організму.

Студенти – це найбільш динамічна громадська група, що знаходиться в періоді формування соціальної та фізіологічної зрілості, яка добре адаптується до комплексу факторів соціального і природного оточення і, разом з тим, в силу ряду причин, схильна до високого ризику порушень у стані здоров'я. Проблема здоров'я студентів стає все більш актуальною у зв'язку з труднощами соціально-економічного характеру, які переживає в даний час Україна. Соціальна захищеність студентів невелика, між тим як специфіка віку та навчальної праці вимагає наявності адекватних соціальних гарантій (медичного обслуговування, повноцінного харчування, матеріального, спортивно-оздоровчого забезпечення та ін.). [1; 4]

Тому перед керівництвом вищих навчальних закладів постає завдання створити такі умови загального розвитку молодих людей, які б сприяли поліпшенню їх фізичного і психічного здоров'я, гармонізації їхніх взаємин з навколишнім соціальним середовищем, від чого залежить майбутнє всього суспільства та кожної особистості.

Відповідно у студентів повинна бути потреба у постійних заняттях фізичною культурою для забезпечення належного рівня їх фізичної підготовленості, яка, своєю чергою, є індикатором стану здоров'я. У той же час саме від ступеня залучення студентської молоді у фізичне виховання залежить її фізичне, психічне та соціальне здоров'я. Ставлення молоді до здоров'я є саме тим фактором, який формує його,

являє собою систему індивідуальних, виборчих зв'язків особистості з соціальним середовищем, а також певну оцінку індивідом свого фізичного стану [2, с. 44].

За даними досліджень останніх років можна дійти наступного висновку, що однією з причин виникнення настільки плачевної ситуації в погіршенні стану здоров'я студентів є відсутність у них достатньої інформації про важливість здорового способу життя, ролі рухової активності в зміцненні соматичного здоров'я та елементарні навички самоконтролю за своїм фізичним станом.

Тому перебудова свідомості студентів, використання нових досягнень та методик, дозволяють докорінно змінити спосіб життя сучасної молоді. Реформування вищої школи в контексті реалізації оздоровчої функції, що передбачає суттєві зміни організації навчально-виховного процесу [4]. У співвідношенні мети фізичного виховання і досягнутих результатів якість освіти виступає як інтегрований підсумок всієї організації навчально-виховного процесу фізичного виховання. А навчання здоровому способу життя повинне бути системним і повинне сприяти гармонійному розвитку психофізичних здібностей молоді.

Література:

1. Заліско О. К. Аспекти забезпечення ефективного фізичного виховання студентів ВНЗ / Заліско О. К., Оліярник В. І. // Режим доступу: <http://journals.urau.ua/hdafk-tmfv/article/view/71736>
2. Литвиненко О. М. Формування здорового способу життя в студентській молоді / О. М. Литвиненко // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Педагогіка. – 2012. – Т. 199, Вип. 187. – С. 42-46. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2012_199_187_9.

3. Овчарук В. В., Овчарук В. Г. Формування здоров'язберігаючого середовища для студентів ВНЗ / В. В. Овчарук В. Г. Овчарук / Режим доступу: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/13657>.
4. Юрчишин Ю. В., Дорош В. У. Засоби фізичного виховання в оптимізації формування здорового способу життя студентів / Ю. В. Юрчишин, В. У. Дорош / Режим доступу: visnyk-sport.kpnu.edu.ua.

COMPONENTS OF CONTEXT IN FOREIGN LANGUAGES TEACHING

Lysenko T. P.,

Senior Lecturer of the Department of the English

Language of Technical Orientation № 1

National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

Kyiv, Ukraine

It is very important to be organized around established professional categories of methodological choice to assume for students in the light of various aspects of context. Pragmatic and mental components of context need to be taken into consideration in pedagogical planning. The pragmatic component of context is generally more accessible to analysis than the mental component. The factors which can play a role in shaping the pragmatic context of teaching and learning include class size, the availability of teaching-learning resources, levels and orientation of teaching education. Analysing factors of this nature can provide a variety of insights into the feasibility of certain methodological options. If teaching is conducted in an overcrowded auditorium, certain forms of group work may be problematic or, at least, may

need to be approached in a different manner from that which is feasible with small groups of students in a classroom which has easily moveable seating.

The mental component of context can be more difficult and also more time-consuming to investigate, but it is not less important than the pragmatic component.

Potentially relevant aspects of mental context include the belief and value system of the approach to language teaching current in the society in question. They also include the learning strategies and modes of study which students habitually use. In this respect, it may be necessary to complement analysis of the traditions of teaching and learning current in the society as a whole with an analysis of the practices and ethos of teaching and learning specific to the target institution and student population.

Although in investigative terms it is useful to distinguish between the pragmatic and mental components of context, in practice the two merge in a variety of ways. We need to study the interaction between pragmatic and mental context and thus to explore context holistically as emerging from the interaction of a variety of both pragmatic and mental factors [2].

According a central role to context implies the pedagogical planning is inevitable a local affair. General principles of the type found in some writing on methodology can certainly provide insights into the teaching-learning process and can open up potentially useful avenues of exploration. It cannot be assumed that any one methodological principle will be appropriate to the details of a specific setting. It is perhaps for this reason that increasing importance is being accorded to case studies as a means of exploring language teaching. All case studies are idiosyncratic to the extent that they relate to the specifics of one teaching situation. Nevertheless, by focusing on the details of language teaching as it is lived out in a particular context, case studies can bring to light the dynamic interaction between participants and context. In this way they can

provide more relevant insights into the specific realities of teaching and learning than methodological generalization.

There are reasons for supplementing instances of best practice or “success” with others which are problematic or which may even be seen as “failures”. The first is that language teaching does not always work out on cue. Too exclusive a diet of success stories can seem to invalidate the efforts of many language educators to achieve constructive goals in situations in which the cards seem to be stacked against them being able to emulate the best practice of others. For many language educators throughout the world a little is sometimes a lot, and the study of problematic situations can bring this out more clearly than instances where theoretical principle appears to translate fairly smoothly into practice [1].

Second, and more fundamentally, problematic situations or even “failure” can bring out more clearly the complex interaction of factors which are involved in all language teaching situations. One potential pitfall in exploring “success” is the temptation to assume that it is the official agenda – which is often embodied in methodology – that is directly responsible for the observed success, and therefore not to look further into the dynamic interaction between this official agenda and the context in which it is realized. When difficulties arise, however, we may be more willing to analyse the complex interaction of methodology and context. Furthermore, the presence of tensions or mismatches can give greater prominence to those factors which play a decisive role in the harmonious realization of language teaching. In other words, difficulties or even failures can teach us more about the reality of language teaching than easy and unanalyzed success.

References:

1. Tudor I. The dynamics of the language classroom. Cambridge university press, Cambridge, 2001. – 234 p.

2. Brumit C. Communicative methodology in language teaching. Cambridge university press, Cambridge, 1984. – 181 p.

ДИКТАНТ ЯК МЕТОД КОНТРОЛЮ І НАВЧАННЯ

Савченко А. Л.,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри інженерної педагогіки та мовної підготовки

Криворізький національний університет

м. Кривий Ріг, Україна

Контроль знань учнів дає можливість: дізнатися про наявність прогалин у знаннях учнів (оскільки вони є і прогалинами в діяльності викладача, і він має можливість дізнаватися про свої особисті недоліки); виявити помилкове або неточне розуміння вивченого; перевірити повноту знань, усвідомленість і міцність їх засвоєння, уміння їх застосовувати [2, с 352]. За М. М. Фіцулою, метод контролю – сукупність методів, які дають можливість перевірити рівень засвоєння учнями знань, сформованості вмінь і навичок [3, с. 133]. Відомо, що у навчальній діяльності застосовують методи як усної, так и письмової перевірки знань.

Мета письмової перевірки – з'ясування ступеня оволодіння учнями вміннями і навичками з предмета. Одним із методів письмового контролю під час навчання мови є диктант. Диктант (звід лат. dicto – диктую) – один з видів письмових робіт, коли вивчаються орфографія і пунктуація; використовується для тренування й перевірки орфографічних і пунктуаційних навичок [1, с. 89]. Диктанти являють собою традиційні комплексні вправи й спираються на зв'язний текст. Тому написання диктантів обумовлюється не тільки володінням технікою письма,

навичками аудіювання, але й сприйняттям, розумінням зв'язної форми. У залежності від мети, можна використовувати різні види диктантів. Розглянемо різновиди диктантів, які використовуються у вивченні іноземних мов.

Найелементарнішими під час вивчення іноземної мови є розпізнавальні диктанти. Такий різновид диктантів використовується під час формування в учнів графічних навичок. Ті, хто навчається, записують у зошитах або на дошці малі та великі літери. Після перевірки викладач вносить виправлення. Ті літери, які написані неправильно, учні пишуть заново. Такі диктанти може диктувати як викладач, так і один з учнів.

Зорові – це такі диктанти, коли на дошці записують речення, у якому аналізуються і пояснюються викладачем або учнем орфографічні явища, потім запис з дошки зтирають, а учні повинні записати речення, що обговорювалося, за пам'яттю у своїх зошитах. Такі навчальні диктанти доцільні на початкових етапах вивчення мови.

Крім зорових диктантів, для здійснення навчальної діяльності вживаються і зорово-слухові. Під час їх проведення окремі речення записуються одночасно на дошці й у зошитах. Викладач читає кожне речення і після цього пише його на дошці; далі речення, що записані на дошці, аналізуються учнями. Як правило, такі диктанти проводяться на етапі, коли учні вже обізнані з певним лексичним мінімумом.

Найпоширенішими диктантами є слухові. Текст диктується викладачем або учнем і записується в зошитах. Спочатку викладач читає весь зв'язний текст для того, щоб учні мали змогу осмислити його зміст, потім кожне речення читається двічі в нормальному темпі з дотриманням правил орфоєпії. Тут слід звертати увагу на те, що не можна допускати диктант зв'язного тексту окремими словами. Такі диктанти доцільні під час вивчення мови на будь-якому етапі.

Самодиктанти – це відтворення учнями в писемній формі зв'язного тексту, який вивчався вдома. Такий різновид диктантів використовується, коли вивчаються монологи на певну тему, наприклад, «Моя родина», «Наш університет», «Моя країна» тощо.

Окремо можна зазначити і творчі диктанти, які є мовленнєвими комунікативними вправами, що спрямовані на формування і розвиток навичок писемного мовлення. Одночасно вони можуть розглядатися і як вправи для розвитку навичок аудіювання. Під час творчого диктанту викладач читає у звичайному темпі текст один раз, запитує, чи все є зрозумілим учням, потім читає текст по одному – двом реченням, а учні записують їх у зошитах близько до тексту.

Усі ці різновиди диктантів мають як контролюючий, так і навчальний характер. З них найефективнішим контролюючим є слуховий диктант. Фахівці радять на ранньому початковому етапі пропонувати тим, хто навчається, такі тексти, обсяг слів яких не перевищує 30. Наприкінці навчально-початкового етапу обсяг можна збільшити до 90 слів. При цьому кількість незнайомих лексичних одиниць потенційного словника, тобто слів, значення яких може бути підказане контекстом або іншими факторами, може бути збільшено до 7%. Але після першого читання тексту викладач повинен встановити, чи є зрозумілим зміст диктанту, особливо слід звернути увагу на незрозумілу учням лексику.

Отже, різні види диктантів доцільно використовувати на певних етапах навчання мови, дотримуючись вимог щодо їх проведення. Диктанти дають можливість викладачу одержати об'єктивну інформацію про рівень засвоєння учнями вивченого матеріалу, своєчасно виявити недоліки у знаннях і визначити якість навчальних досягнень учнів.

Література:

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник. К. : Видавничий центр «Академія», 2002. 576 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник. К. : Видавничий центр «Академія», 2002. 528 с.

**СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У
ТЕХНІЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

Самохвалова А. І.,

кандидат технічних наук,

доцент кафедри безпеки життєдіяльності та інженерної екології

Харківський національний університет будівництва та архітектури

м. Харків, Україна

Онищенко Н. Г.,

асистент кафедри безпеки життєдіяльності та інженерної екології

Харківський національний університет будівництва та архітектури

м. Харків, Україна

В останні роки велика увага приділяється екологічній культурі та свідомості, інформованості людей про екологічну ситуацію в регіоні, країні та світі вцілому, їх обізнаності з можливими шляхами вирішення різних екологічних проблем, які виникли в наш час. Всі ці питання відображаються в найважливіших міжнародних документах останнього десятиріччя.

Підвищення екологічної культури населення, екологічна підготовка кадрів мають дуже важливе державне значення для сьогодення, бо покликані допомогти у вирішенні важливих еколого-економічних, соціально-економічних, а також геополітичних проблем.

Розвиток вищої екологічної освіти повинен базуватися на комплексному збалансованому поєднанні таких підходів як: природничого, економічного, технологічного, юридичного та соціокультурного [1]. В вищих навчальних закладах (ВНЗ) вона має спрямовуватися на формування екологічної культури, екологізацію навчальних дисциплін та програм підготовки, а також на професійну екологічну підготовку через базову екологічну освіту.

Сучасна екологічна освіта повинна вмещувати не тільки фундаментальні основи природоохоронного, а й інші прикладні сфери науки про охорону навколишнього середовища та природокористування [2-4]. Також вона повинна базуватися на обов'язковому вивченні конкретно визначеної кількості, обсягів природничих і гуманітарних дисциплін на різних ступенях навчання.

Для якісного забезпечення в технічних ВНЗ екологічна освіта та виховання повинні бути спрямовані на професійну екологічну підготовку, на здобуття фундаментальних екологічних знань та їх методології, а також екологізацію спеціальних навчальних дисциплін і екологічне просвітництво. Саме тому екологічна освіта у ВНЗ реалізується через нормативну базову дисципліну для фахівців усіх спеціальностей (на молодших курсах), екологізацію всього навчального процесу – природничих і гуманітарних дисциплін, проведення виробничої, а також не виробничої практик студентів, виховного процесу в аудиторній і в позааудиторній час, а також через фахову екологічну освіту на відповідних кафедрах закладів освіти [2].

При визначенні змісту вищої екологічної освіти в технічних ВНЗ і відборі матеріалів для залучення у навчальні програми необхідно орієнтуватися на такі критерії як: збалансований біологічний, технологічний і соціологічний підхід при вирішенні сучасних екологічних проблем, наукову достовірність екологічних показників і процесів, що відбуваються у біосфері; просторово-географічні особливості екологічних явищ, відмінність галузевих, локальних, регіональних і глобальних екологічних проблем і зв'язки між ними з врахуванням руху від близького до далекого; адекватне відображення базових понять тощо.

Засвоєння матеріалу буде успішним лише тоді, коли буде ретельно підібраний навчальний матеріал та вмiле відокремлення головного від другорядного; наявність логічно побудованої системи навчальних занять, використання раціональних методів та дидактичних засобів навчання.

Для забезпечення якісної екологічної освіти програми підготовки фахівців-екологів повинні передбачати [5]: усвідомлення складності охорони навколишнього середовища та її вивчення з позиції системного аналізу; міждисциплінарний підхід; розвиток здатності оцінювати екологічні ситуації і здійснювати заходи по охороні довкілля з позицій сучасної екології, політики, економіки, законодавства; вміння активно користуватись сучасними інформаційними технологіями для вирішення екологічних завдань; здобуття навичок у розв'язанні галузевих, загальних локальних і регіональних екологічних проблем, уміння користуватися екологічними нормативно-правовими документами; урахування та пізнання зв'язку екологічних проблем з економічними, культурними та соціальними проблемами; формування активної громадської позиції щодо вирішення проблем захисту довкілля і збереження біосфери і т. п.

Таким чином, для подолання багатьох екологічних проблем, оптимізації взаємовідносин людини та природи, вироблення вмiнь

активно цілеспрямовано впливати на компоненти навколишнього природного середовища, не завдаючи йому шкоди потрібне впровадження якісної екологічної освіти, яка є необхідною складовою сталого гармонійного екологічно безпечного розвитку суспільства.

Література:

1. Василенко А. О., Туркот Т. І. Вища екологічна освіта в Україні та Центральноазійському регіоні: порівняльний аналіз.
URL: file:///C:/Users/Anna/Downloads/Tvo_2013_2_3.pdf
2. Степова О. В., Рома В. В. Особливості інтегрування екологічної освіти в навчальний процес закладів вищої освіти.
URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/Polntntu/5807/1/27.pdf>
3. Реймерс Н. Ф. Экология: теории, законы, правила, принципы и гипотезы. Москва : Россия молодая, 1994. 367 с.
4. Степаненков С. Н. О современном состоянии и перспективах развития высшего экологического образования в Украине / Збірник матеріалів навчально методичного семінару «Сучасний стан навчально-методичного забезпечення підготовки екологів». Херсон, 2014. С. 3–10.
5. Самохвалова А. І., Онищенко Н. Г. Вища екологічна освіта в Україні та принципи її якісного забезпечення / А. І. Самохвалова, Н. Г. Онищенко // Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 березня 2019 р., м. Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О. Ю. Висоцький. Дніпро : СПД «Охотнік», 2019. С. 86–87.

РОЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНІЙ ПІДГОТОВЦІ

Фідірко М. О.,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри фізичного виховання

Національний університет «Одеська юридична академія»

м. Одеса, Україна

Волошина А. О.,

викладач кафедри фізичного виховання

Національний університет «Одеська юридична академія»

м. Одеса, Україна

Настрадін Л. М.,

вчитель початкових класів

Одеський ліцей № 81

м. Одеса, Україна

Фізична культура є частиною передової культури, набутком всього народу. Це потужний засіб не тільки фізичного вдосконалення та оздоровлення, але також і виховання соціальної, трудової, творчої активності громадян. Фізична культура не вичерпується вправами, спортом, гімнастикою, іграми та туризмом: вона включає громадську та особисту гігієну праці, побуту, використання природних сил для загартування, правильний режим праці, відпочинку та харчування.

Безперечно, що фізкультурні заняття, позитивно впливаючи на людину, підвищують ефективність її праці. Однак віддача від таких занять проявляється опосередковано через ряд складових: підвищення

працездатності, скорочення економічних видатків від втрат робочого часу при втомлюваності робітників або хворобі, покращення професійних рухових навичок, підвищення громадської активності, покращення трудової дисципліни, краще використання вільного часу. Спеціалісти намагаються розробити орієнтовні дані для визначення ефективності різних заходів області організації праці. Принцип органічного зв'язку фізичного виховання з практикою трудової діяльності найбільш конкретно втілюється у професійно-прикладній фізичній підготовці. Хоча цей принцип поширюється на всю соціальну систему фізичного виховання, саме в професійно-прикладній фізичній підготовці він знаходить своє специфічне вираження. В якості своєрідного різновиду фізичного виховання професійно-прикладна фізична підготовка представляє собою педагогічно спрямований процес забезпечення фізичної підготованості до обраної професійної діяльності [1]. Інакше кажучи, це в своїй основі процес навчання, що збагачує індивідуальний фонд професійних корисних рухових умінь та навичок, виховання фізичних та безпосередньо пов'язаних з ними здібностей, від яких прямо або побічно залежить професійна дієздатність. Відомо, що результативність багатьох видів професійної праці істотно залежить, попри інше, від спеціальної фізичної підготованості, що набувається шляхом систематичних занять фізичними вправами, адекватними в певній мірі вимогам даної професійної діяльності та її умов до функціональних можливостей організму. Ця залежність отримує наукове обґрунтування у світлі поглиблених уявлень про закономірності впливу різних сторін фізичного та загального розвитку індивіда в процесі життєдіяльності.

Професійно-прикладна фізична підготовка здійснюється насамперед у якості одного з розділів обов'язкового курсу фізичного виховання у професійно-технічних училищах, середніх спеціальних та закладах вищої освіти, а також у системі наукової організації праці в

період основної професійної діяльності трудящих, коли це необхідно за характером та умовами праці [2].

Як основні засоби ППФП використовують досить різноманітні форми фізичних вправ з числа тих, котрі склалися в базовій фізичній культурі і спорті, а також вправи, перетворені і спеціально конструйовані відповідно до особливостей конкретної професійної діяльності (як спеціально-підготовчі).

Значна частина вправ, використовуваних як засоби ППФП, являє собою прикладні вправи. Такими правомірне вважати ті вправи, за допомогою яких виробляють рухові уміння і навички, що знаходять застосування в звичайних умовах професійної діяльності (часто при виконанні дій допоміжного характеру) чи в екстремальних умовах, ймовірних у ній. Природно, що особливе місце безпосереднє прикладні вправи займають у ППФП тоді, коли вони будуються стосовно до професійної діяльності, що включає у великому обсязі рухову активність у формі основних, необхідних у повсякденному житті рухових дій (ходьбу й інші циклічні дії по подоланню простору, піднімання і перенесення вантажів і т. д.) [3]. Ефективність професійної діяльності прямо залежить від розмаїтості і налагодженості рухових навичок (як, наприклад, у роботі монтажників-висотників, виконуючих немеханізовані операції), а також коли для адекватних дій в екстремальних ситуаціях професійної діяльності потрібні спеціалізовані складні рухові навички (навички плавання, пірнання і порятунки потопаючих у представників флотських професій, навички єдиноборств в оперативних працівників МВС і військовослужбовців і т. д.). Склад засобів ППФП у таких випадках, зрозуміло, найбільш специфічний.

Менш специфічні ті засоби ППФП, що використовуються переважно для виховання фізичних якостей і похідних від них здібностей, так чи інакше впливають на ефективність професійної діяльності і

зумовлюючих її вплив на людину. Адже при здійсненні задач по їхньому вихованню потрібно керуватися закономірностями не тільки прямого, але і непрямого переносу тренувального ефекту вправ, використовуючи і загальний (неспецифічний) ефект адаптації до різних видів м'язової діяльності і середовищний чинник. Прагнення профілювати фізичну підготовку стосовно до вимог професії виразилося, крім іншого, у створенні особливого різновиду гімнастики – професійно-прикладної гімнастики і культивуванні професійно-прикладних видів спорту. Як уже ясно, типові для них вправи і методика їхнього застосування характеризується, з одного боку, моделюванням форм і особливо істотних моментів координації рухів, що входять у професійну діяльність, а з іншого боку – більш спрямованими й у кінцевому рахунку більш високими, чим у ній, вимогами до руховим і зв'язаним з ними здібностям.

Таким чином, більшість прийнятих у системі фізичного виховання і самовиховання форм занять може бути використано тією чи іншою мірою з метою ППФП. Разом з тим зміст їх визначається не тільки вимогами професійної діяльності і не замикається на ній. ППФП неодмінно потрібно розглядати в єдності з іншими складовими цілісної системи виховання й у залежності від їхнього характеру в індивідуально-конкретному вираженні знаходити найбільш виправдане на тім чи іншому етапі співвідношення різних форм занять, що дозволяють реалізувати особистісні і соціально значимі цілі.

Література:

1. Раевский Р. Т. Профессионально-прикладная физическая подготовка студентов технических вузов./ Р. Т.Раевский. – М.: Высш. шк., 1985. – 136 с.
2. Поливский С. А., Старцева И. Д. Физкультура и профессия. – М.: ФиС, 1988. – 188 с.

3. Кабачков В. А. Профессиональная физическая культура в системе непрерывного образования молодежи: науч.мет.пос. / В. А.Кабачков, С. А. Поливский, А. Э. Буров. – М.: Сов.спорт, 2010. – 296 с.

ONLINE LEARNING DURING A PANDEMIC

Tsybaniuk T. I.,

Senior Lecturer of the Department of Foreign Languages

National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi

Kyiv, Ukraine

The spread of the novel coronavirus (COVID-19) has been an awful time for the whole world. It has now been classified as a pandemic, a threat that does not only call for face masks or social distancing. Lockdowns and/or community quarantines are implemented. While the impacts on business are well documented, education is also facing the largest disruption in recent memory.

Institutions around the world are responding to travel bans and quarantines with a shift to online learning. The crisis may trigger an online boom for education – or at least make us more ready to cope with the next emergency. Schools, universities dealt with drastic and sudden changes as they scrambled to find ways to ensure classes could continue from a distance. However, with almost two months' class suspension issued by universities across the country, the online class sessions became a platform to continue with the educational training of the students.

Whether it is making use of the online portal the university has, or a video call setup on Facebook messenger (or any available social media platform for communication), both teachers and students were able to find a

way to continue lessons virtually. Still, an e-learning type has stirred up varying opinions if it's worth the effort of the instructors, and the time of their learners. Let's take a look at some of the advantages and disadvantages when it comes to this type of learning atmosphere.

Advantages:

- You are safe in the comforts of your home

Online class is not a new approach in Ukraine. In fact, even when students are in school, the use of interactive media paves the way for entertainment all while picking up on the focus of today's lessons. But with the coronavirus scare, online classes are being held for the main purpose of safety and precaution. If self-quarantine and social distancing are key factors towards lessening the possibilities of the virus' transmission, then rest assured both students and teachers are protected within their homes. Besides, families do not have to worry about their family members as they can be sure that everyone's doing alright despite the on-going schoolwork and discussions being held online.

- You can exercise freedom and control

Unlike when you are in an actual classroom setting, you're pretty much limited as to what you want to do given the rules and proper 'posture' students are constantly being reminded of. Part of being comfortable in your humble abode gives you the right to study wherever you want—be it in your own room or on the kitchen table while munching on some snacks. As long as it goes within the borders of a 'respectful atmosphere', then you should be fine.

Remember that by 'freedom', you should be mindful not to disrupt others on the line. On the other hand, 'control' means that it's a good move to ask for permission from your professor whether you could do this or that just to inform him/her what you are planning to do [1].

- Students also learn the values of responsibility and priority

The word ‘responsibility’ applies to this because, even without the usual way of going to class, the fact that the student and teacher compromised to meet up via social media should be one of the day’s priorities.

- The power of technology gets utilized

Imagine if we do not have the kind of technology we have now, then online classes would not have been an option easily brought up in times of crisis. Our devices have always been by our side for both entertainment and emergency purposes.

This time, technology’s potential is utilized in a way it helps universities to continue the learning process of their students even from home. We could draw out that, with the help of modern technology, it really does pave the way from creative teaching methods as well as productivity for students to make ends meet every time they log-in for online lessons.

Disadvantages:

- Technical problems are inevitable

By technical problems, we don’t only mean the stability of one’s WiFi or mobile data connection at home. We’re also referring to the devices involved for online communication: headset, laptop (or computer), mic, speakers, etc. Sometimes, even when we think that we’re good to go, things start to get complicated during the communication process. The WiFi signal gets laggy, or there are possibilities when our devices just start to malfunction. On top of that, something may go wrong with the online platform being used to hold classes.

- Not all students can go online

This is especially difficult for those who do not have their own set-up: laptops and all. The fact that not all students are the same, considerations should be placed on those who do not have the same privilege as those who have complete requirements for an online session. Consider that some students rely on their limited data allocation, some only borrow their laptop from a

family member (or the household has one main computer). Some students may also lack one or two devices needed for clearer communication [2].

- There are plenty of distractions

If there's one thing we learned from communication class is that communication itself can be disrupted by any form of disturbances. Even a sudden loss of signal could be crucial to the flow of learning. Whatever keeps the students away from focusing, it certainly turns the table from the advantages of being free and in control unlike in a classroom setting where students' actions are monitored and disciplined.

- The likelihood of not conforming to deadlines

Let's admit the fact that there really are individuals who could get away with requirements asked by their professors. If distractions are endless, then so are the reasons students could raise just to avoid trouble when it comes to submission of paperwork and activities. Just by simply saying their WiFi is unstable to upload files or send an email could already send vagueness on the professor's end. He/she cannot simply judge that a student is lying, nor can he/she find a way to prove that the student might be telling the truth and considerations can be made.

Technology really has gone far with online learning becoming one of the options to continue interaction between learner and instructor [3]. Still, it comes with the inevitable balancing that of the advantages. Those who chose to agree with an online session would find that it's similar to taking risks – you just don't know what will happen during class, and after everyone has disconnected ('dismissed') from the session. This just paves the way for people to look closely at different angles of taking up an online class just so it can be better improved in the future. Whether you choose to participate in an online class, required to do it, or you made a decision not to – this method of learning should be utilized well to permit an effective teaching strategy to instructors, and a future towards their learners.

References:

1. Coronavirus Spotlights the Benefits of Online. – March 2020. [Online], available at <https://cielo24.com/2020/03/coronavirus-and-online-education-benefits/>
2. Rarkryan P. Challenges Of Home Learning During a Pandemic Through the Eyes Of a Student. – April 2020. [Online], available at: <https://thejakartapost.com/life/2020/04/11/challenges-of-home-learning-during-a-pandemic-through-the-eyes-of-a-student.html>
3. Speak C. How Teachers In Italy Have Adapted To Working Remotely Under Quarantine. – March 2020. [Online], available at: <https://thelocal.it/20200331/how-teachers-in-italy-are-adapting-to-working-remotely-under-quarantine>

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТА МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В НЕМОВНОМУ ВНЗ

Черкасова Т. А.,

старший викладач кафедри іноземних мов

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

Сьогодні до сучасних закладів освіти всіх рівнів висуваються вимоги перегляду підходів, що до теперішнього часу використовувались при навчанні іноземним мовам та пошуку інноваційних методів з оглядом на розвиток науки і техніки. Замість старої моделі навчання, що базується на поясненнях викладача, є можливість використання мультимедіа та інтернет технологій разом з новими моделями навчання.

Протягом довгого часу навчання іноземній мові в немовному вузі було орієнтовано на читання та переклад спеціальних текстів, включаючи вивчення граматичних особливостей наукового стилю. В теперішній час акцент перемістився на розвиток навичок та вмінь усної комунікації. Усне мовлення включає в себе слухання або читання, розуміння і репродуктивне відтворення прослуханого чи прочитаного, як в усній (діалогічній або монологічній), так і в письмовій формі [4].

Інноваційні технології викладання іноземних мов в немовному закладі вищої освіти полягають в поєднанні функціонально-комунікативної лінгводидактичної моделі мови і розробці цілісної системи навчання мовному спілкуванню на професійні теми.

Сьогодні, коли комп'ютерні технології охопили всі сфери людської діяльності, з'явилась необхідність вдосконалення процесу навчання іноземній мові, оскільки оволодіння іноземною мовою є одним з факторів, що впливають на конкурентоспроможність молодого спеціаліста на світовому ринку праці.

Вдосконалення процесу навчання сьогодні полягає в використанні сучасних інноваційних технологій, а саме, запровадження в навчальний процес комп'ютерних та мережових засобів. Досягнути цієї мети можливо завдяки використанню Інтернет-технологій [3].

До сучасних освітніх технологій можна віднести: іншомовне навчання з професійним спрямуванням, запровадження інноваційних комунікаційних технологій, використання навчальних комп'ютерних програм, інтернет ресурсів, використання дистанційних технологій в іншомовному навчанні, підготовка доповідей та презентацій і т. ін.

Різноманіття інформаційних ресурсів Інтернету дозволяє студентам виконувати завдання пошукового та дослідницького характеру. Використання комп'ютерних технологій в процесі вивчення іноземної мови дає змогу полегшити цей процес для студентів і відтворити звичну

для них середу. Це також дозволяє урізноманітнити роботу і зробити її цікавішою для студентів. Завдяки мультимедійним ресурсам процес вивчення іноземної мови можна легко винести за межі учбової аудиторії, зробивши безперервним [4]. Більш того, Інтернет надає студентам унікальну можливість візуального спілкування з носіями мови в режимі реального часу, що сприяє правильному сприйняттю живої мови на основі аутентичних звуків, міміки та жестикуляції. Ще однією перевагою використання Інтернету в процесі навчання є перевірка засвоєння студентами вивченого матеріалу шляхом тестування в режимі реального часу.

Завдання викладача не лише мотивувати студентів до використання сучасних інноваційних технологій в виконанні деяких завдань, але й активно застосовувати ці технології, постійно підвищуючи свою кваліфікацію.

Якщо раніше в традиційній практиці навчання переважали тренувальні прийоми, то сучасна тенденція полягає в більш активному використанні проектних прийомів з метою вдосконалення професійних знань і розширення кругозору студентів [1, 2].

Потреба в отриманні нових фахових знань стає мотивом мовленнєвої діяльності в той час, коли студенти усвідомлюють, що іноземна мова є засобом отримання з іноземної літератури важливої та цінної з професійної точки зору інформації. Практичне застосування такої інформації в процесі мовленнєвої діяльності викликає почуття задоволення пізнавальних потреб студентів і позитивно впливає на їх ставлення до іноземної мови.

Окремо слід зупинитися на вивченні дисципліни Ділова іноземна мова. Доцільним при вивченні цієї дисципліни є проведення рольових ігор: підписання контракту, знайомство з діловим партнером, ведення переговорів з партнером по бізнесу, і т. ін. Застосування рольових ігор

позитивно впливає на емоційну сферу учасників, спонукає до виникнення в них пізнавального інтересу, сприяє розвитку мотивації до спілкування.

В методичній літературі існує безліч методів та прийомів формування компонентів мотиваційної сфери. Хоча на сучасному етапі, з'явився ефективний інструмент комплексної дії на всі складові мотивації вивчення іноземної мови. Йдеться про використання мультимедійних технологій [3].

Інтенсивний розвиток технологій призвів до того, що сучасні студенти краще сприймають і засвоюють нову інформацію через контакт з комп'ютерними інформаційними джерелами. Комп'ютер для сьогоденного студента асоціюється з прогресом, успішністю і відповідає духові сучасності. Саме тому цей факт не можна ігнорувати при організації освітнього процесу. Використання комп'ютерних технологій наближає навчання до реального життя, допомагає спрямувати захоплення студентів комп'ютерними технологіями для підвищення їх зацікавленості до вивчення іноземних мов.

Мультимедіапрограми значно підвищують ефективність процесу навчання іноземним мовам, оскільки при їх використанні стимулюється відразу кілька каналів сприйняття, що впливає на різні види пам'яті (зорову, слухову, рухову, емоційну). При цьому увага студентів акцентується на важливих моментах процесу викладення матеріалу, створюючи наочні образи у вигляді ілюстрацій, схем, діаграм, графічних зображень, що також позитивно впливає на якість оволодіння іноземною мовою.

З викладеного вище можна зробити наступні висновки: використання інноваційних засобів і комп'ютерних технологій дозволяє пришвидшити процес оволодіння іноземною мовою як в учбовій аудиторії, так і не виходячи з дому. В процесі використання комп'ютерних технологій ми стикаємося з високим рівнем емоційної

складової. З одного боку, за допомогою комп'ютерних програм відбувається вплив на різні види відчуттів, що підвищує візуальну насиченість матеріалу, роблячи його більш яскравим і переконливим. З іншого боку, процес навчання іноземним мовам стає більш креативним, сприяючи розвитку пізнавальної діяльності та самостійності студентів.

Література:

1. Шалацька Г. М. Проектна методика та ефективність її застосування в навчанні іноземним мовам [Електронний ресурс] – http://rusnauka.com/31_PRNT_2010_Pedagogica/73668.doc.htm/
2. Гладка О. В. Формування комунікативної компетенції студентів на основі проектної методики навчання іноземній мові [Електронний ресурс] – http://zag-pedagogica.at.ua/load/formuvannja_komunikativnoji_kompetenciji.
3. Belz J. A., Thorne S. L. Computer-mediated Intercultural Foreign Language Education. – Boston, MA: Heinle & Heinle, 2010.
4. Агасиева И. Р. Необходимость использования интерактивных методов при обучении иностранному языку студентов неязыковых факультетов // Современные наукоемкие технологии – № 1, 2016.

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СОЦІОЛОГІЇ

Шеломовська О. М.,

кандидат наук з державного управління,

доцент кафедри соціології

Дніпровський державний технічний університет

м. Кам'янське, Україна

Засоби масової інформації є невід'ємним і одним з найголовніших елементів сучасного суспільства. Сьогодні мас-медіа оточують людину скрізь протягом всього життя. Вони не тільки інформують населення про стан справ у країні та світі, а й формують особисті та колективні уявлення про навколишній світ, тобто, по суті справи, створюють соціальну реальність. Щоправда, у сучасному науковому дискурсі соціології масової комунікації значно більше уваги приділяється дослідженню медіасистем, медіакомплексів та загальнодержавних ЗМІ у контексті особливостей їх впливу на соціум, а регіональні мас-медіа, від функціонування і повідомлень яких залежить громадська думка значної категорії населення, залишається практично поза увагою дослідників. Ми вважаємо, що ґрунтовне дослідження регіональних ЗМІ є неможливим без виявлення та аналізу концептуальних соціологічних підходів до феномену інститутів масової комунікації, чому і буде присвячена дана наукова доповідь.

З часу свого виникнення ЗМІ завжди привертали увагу дослідників, які зосереджували свою увагу на тих чи інших аспектах

функціонування мас-медіа. В процесі становлення і розвитку теорій впливу ЗМІ на суспільну свідомість можна виділити два періоди: класичний і сучасний, які обумовлені розходженням дослідницьких підходів до вивчення даного феномена. У класичний період були закладені основні принципи дослідження процесу впливу ЗМІ на суспільство, розроблені основні емпіричні методи. На першому етапі (20-40-і рр.) в теоріях превалював постулат про прямий, блискавичний і повсюдний вплив ЗМІ на суспільну свідомість. На другому етапі (40-60-і рр.) вчені спростували факт значного впливу ЗМІ на суспільство. На третьому етапі (60-80-ті рр.) дослідники прийшли до висновку про необхідність створення якісно нових теорій, які дозволяли більш коректно визначити ступінь впливу ЗМІ на суспільну свідомість. У сучасний період дослідники роблять спроби узагальнення отриманого матеріалу, а також удосконалення існуючих методологій з метою більш глибокого проникнення в розуміння феномену впливу засобів масової інформації на суспільну свідомість. Сучасний період, початок якого відраховують з 80-х рр. минулого століття, характеризується в першу чергу відсутністю єдиної думки вчених щодо процесу впливу засобів масової інформації на суспільну свідомість, а також наявністю великої кількості нових теорій, багато з яких здаються досить перспективними [1, с. 65].

Більшість наукових підходів до осмислення засобів масової інформації узагальнив Д. МакКубейл і виділив їх групи стосовно предмету дослідження. Так, соціально-економічні й політичні аспекти медіа вивчають холістичні теорії, соціально-психологічні аспекти сприйняття інформації – рецептивні, фінансово-комерційні аспекти діяльності медіа – економічні, ідеологічні аспекти діяльності медіа – гегемоністичні, символіко-знаковою природою мас-медіа – структуралістсько-семіотичні, медійні функції – функціональні [2].

Загалом, методологічну базу соціологічного теоретизування щодо засобів масової інформації утворює низка концептуальних соціологічних підходів. До них належать:

- соціально-когнітивний підхід з теорією ефекту праймінга, теорією культивациі Дж. Гербнера та теорією диффузії інновацій Е. Роджерса;

- теорії активної аудиторії – теорія використання і задоволення, теорія гри В. Стівенсона, теорія змови і медазалежності, теорія спіралі мовчання Е. Ноель-Нойман, теорія порядку денного У. Ліпмана і теорія вибудовування пріоритетів М. МакКомбса і Д. Шоу;

- системний підхід із розробками щодо сутності мас-медіа Г. Лассуела, В. Шрама, М. де Флера, Н. Лумана, П. Бурд'є, Д. Маккуейла, Д. Халліна та П. Манчіні;

- синергетичний підхід, який досліджує ЗМІ як одну з найдинамічніших соціальних систем;

- інституційний підхід, який дає можливість відповісти на питання про роль ЗМІ у соціальній структурі, завданнях та функціях медіа відносно інших інституцій, закономірностей їх розвитку, конкретних форм, системи норм, яка зумовлює їх існування та змін;

- функціональний підхід з теоріями Т. Парсонса, Р. Мертона, П. Лазерсфельда, Б. Берельсона, Г. Лассвела, Ч. Райта, М. де Флера, Д. та М. Райлі, Е. Роджерса, Дж. Клеппера;

- теорії інформаційного суспільства Д. Белла, Н. Луман, М. МакЛюена, Д. Масунда, А. Тоффлера, Ю. Хабермаса тощо.

Щодо пошуку і обґрунтування методологічної бази дослідження безпосередньо регіональних мас-медіа слід зазначити, що у науковій літературі наявні розробки, однак лише поодинокі, присвячені аналізу інституціонального та системного підходів на предмет використання їх постулатів і можливостей для вивчення регіональних ЗМК. Так,

зазначається, що інституціональний підхід має істотні перспективи їх вивчення як частини соціального інституту масової комунікації, ролей та функцій мас-медіа залежно від призм національного або локального комунікативного простору. Він дає змогу відстежувати інституційну архітектуру ЗМК, риси їх впливів на інші соціальні інститути, форми й умови реалізації наявного капіталу та інформаційно-комунікативного потенціалу з урахуванням процесів у соціальних структурах, які відбуваються на макро-, мезо- та макрорівнях. У свою чергу, системний підхід дозволяє вивчати регіональні ЗМК як такі, як певну структурно-цілісну єдність, що характеризується певним спектром цілей, функцій та структурних елементів, а також як досить масштабну підсистему загальної системи масової комунікації суспільства [3, с. 32-33].

На нашу думку, комплексне застосування системного та інституціонального підходів до дослідження функціонування регіональних мас-медіа повинно бути доповнене і структурно-функціональним підходом. Саме він дозволить якнайповніше дослідити увесь регіональний медіакомплекс та виявити роль його окремих компонентів для локального соціуму. Ґрунтуючись на розробках Т. Парсонса та його схемі AGIL можна справедливо стверджувати, що регіональні ЗМІ виконують функції, які необхідні для існування усієї системи масової комунікації країни та світу. Зокрема мова йде про функції адаптації до зовнішнього середовища, визначення і досягнення цілей, інтеграції та управління координацією елементів своєї системи, підтримки ціннісних зразків для репродукування і збереження структури. При цьому слід пам'ятати і про можливість дисфункціональної діяльності регіональних ЗМІ, на якій наголошували ще П. Лазерсфельд і Р. Мертон.

Про важливість структурно-функціонального підходу при вивченні особливостей регіональних ЗМІ свідчить і той факт, що більшість дослідників масової комунікації – Г. Лассвел, П. Лазерсфельд,

Б. Берельсон, Ч. Райт, М. де Флер, Дж. Клеппер, Д. МакКеуейл, В. Стівенсон, М. МакКомбс, Д. Шоу, У. Ліппман, Г. МакЛюен, Н. Луман, Ю. Хабермас тощо – у своїй творчості неодноразово зверталися до проблематики структури і функцій мас-медіа.

Сьогодні структурно-функціональний підхід дозволяє розглядати регіональні ЗМІ як один з найважливіших і найнеобхідніших компонентів соціальної структури суспільства, без якого його розвиток неможливий і, які, разом з тим, не існують поза суспільством; як сукупність певних елементів, зокрема регіональних і місцевих друкованих видань, регіональних і місцевих радіостанцій, регіонального і місцевого телебачення, регіональних і місцевих інтернет-видань, які структуровані у системі регіонального медіакомплексу; як соціальні інститути, діяльність яких підпорядкована певним вимогам і умовам (політичним, соціальним, економічним) та спрямована на здійснення значимих в соціокультурному аспекті функцій для вирішення проблем індивідів, соціальних груп, спільнот і суспільств. Отже, саме методологічні засади і постулати структурного-функціонального підходу надає невичерпні можливості і значні перспективи для комплексного дослідження як внутрішньої структури регіональних ЗМІ, так і їх взаємозв'язків із зовнішнім середовищем.

Література:

1. Осипова Н. Г., Юрченко Е. И. Средства массовой информации в современном обществе: теоретико-методологический анализ новейших подходов. Вестник Московского университета. Серия 18. Социология и политология .2010 № 1 .С. 64-85.
2. McQuail D. McQuail's Mass Communication Theory. London, 2010.
3. Чернявська О. В., Змій Л. М. Можливості інституційного та системного підходів у дослідженні регіональних ЗМІ. Соціальні

технології: актуальні проблеми теорії та практики, 2012, вип. 56. С. 28 – 38.

МЕДИЧНІ НАУКИ

ВИВЧЕННЯ НОВИХ МАРКЕРІВ УРАЖЕННЯ МІОКАРДУ У ПАЦІЄНТІВ З ПОРУШЕННЯМ МЕТАБОЛІЗМУ ВІТАМІНУ Д ТА ГОМОЦИСТЕЇНУ

Чмуль К. О.,

аспірант кафедри госпітальної хірургії

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

В останні десятиліття активно вивчаються перспективні можливості застосування біомаркерної стратегії ранньої персоніфікованої діагностики кардіоваскулярної патології [1]. Але для кращого розуміння взаємодії нейрогуморальних і біомеханічних механізмів при серцевій недостатності необхідна оцінка додаткових маркерів, котрі відображають інші патофізіологічні шляхи, такі як ремодулювання серця та фіброз [2, 3]. Застосування нових біомаркерів представляється багатообіцяючим, і в цьому сенсі активно триває пошук «ідеального» біомаркера, який зможе охарактеризувати активацію всіх ланок синдрому СН [4, 5].

Метою дослідження було вивчити значимість біомаркерів серцевої недостатності в оцінці ризику розвитку несприятливих серцево-судинних подій у пацієнтів з порушенням метаболізму вітаміну Д та гомоцистеїну.

Матеріали та методи. Робота виконана на кафедрі госпітальної хірургії ЗДМУ. Хворі, котрі були обстежені на рівень ST2 та NT-proBNP були розділені на 3 групи, на підставі рівня гомоцистеїну та вітаміну Д в плазмі крові. Всього пацієнтів, яким проводилась діагностика рівня ST2 та

NT-proBNP в плазмі крові – 55. Осіб чоловічої статі було 49, жіночої – 6. Середній вік пацієнтів склав – $59,56 \pm 7,66$ років.

1-а група – 13 хворих з нормальним рівнем ГЦ та вітаміну Д (до 10 мкмоль/л), середній вік – $59,0 \pm 8,66$ років. Чоловіків – 12 (92,3 %), жінок – 1 (7,69 %).

2-а група – 23 хворих з гіпергомоцистеїнемією (від 10,38 до 40,08 мкмоль/л) та достатнім рівнем вітаміну Д: середній вік $59,52 \pm 7,57$ років. Чоловіків – 20 (88,95 %), жінок – 3 (13,04 %).

3-я група – 19 хворих з дефіцитом вітаміну Д та гіпергомоцистеїнемією, середній вік – $60,0 \pm 7,46$ років. Чоловіків – 17 (89,47 %), жінок – 2 (10,5 %).

Різниця по віку, статі статистично не значуща, яка не мала впливу на результати дослідження.

Наш інтерес дослідження був у виявленні зв'язку рівня гомоцистеїну та вітаміну Д з новими маркерами пошкодження міокарду, такими як ST2 та NT-proBNP у пацієнтів ішемічною хворобою серця, який представлений в таблиці 5.1.

Таблиця 1

Аналіз показників концентрації ST2 та NT-proBNP в досліджуваних групах.

Показники	1 група n=13	2 група n=23	3 група n=19
Середні значення гомоцистеїну, мкмоль/л	$9,05 \pm 10,43$	$20,5 \pm 1,84$	$26,13 \pm 2,6^*$

Середні значення вітаміну Д, нг/мл	55,5 ± 2,30	59,9 ± 1,24	17,06±1,2
Середні значення ST2, нг/мл	29,35 ± 3,80	36,6 ±3,13*	42,06 ± 10,2*
Середні значення NT-proBNP, пг/мл	36,85 ± 8,81	178,0± 48,24*	360,8 ± 92,6*

Примітка.* – p < 0,05

Середні показники маркера ST2 становлять 18нг/мл, а значення більше 35 нг/мл вважаються підвищеними. Отже, пацієнти з ішемічною хворобою серця, але з нормальними показниками ГЦ та вітаміну Д, що входили до першої з досліджуваних груп, мали рівень ST2 < 35 нг/мл (29,35 ± 3,80 нг/мл), що говорить про нормальний рівень ST2 у пацієнтів без метаболічних порушень. Хворі, які входили до 2 групи з ГЦ, але без дефіциту вітаміну Д мали достовірно вищий показник ST2, середні значення 36,6 ±3,13 нг/мл. Пацієнти із 3 досліджуваної групи – з ГЦ + гіповітаміноз Д мали достовірно вищий показник ST2 (42,06 ± 10,2 нг/мл), в порівнянні з 1 та 2 групою дослідження (p < 0,05). Пацієнти з порушенням метаболізму вітаміну Д та ГЦ мали рівень ST2 вище від норми. Таким чином виявлений зв'язок гомоцистеїну та вітаміну Д з рівнем ST2.

Щодо маркеру серцевої недостатності NT-proBNP, нормальна концентрація якого становить за даними лабораторії 125 пг/мл. Нами виявлено що хворі з першої групи дослідження мали нормальну концентрацію NT-proBNP, але з підвищенням рівня ГЦ та зниженням рівня вітаміну Д, маркер NT-proBNP достовірно збільшувався. Ці дані говорять, також про зв'язок маркеру серцевої недостатності NT-proBNP з гомоцистеїном та вітаміном Д.

Практичний інтерес представляє проведений аналіз деформаційних властивостей міокарда методом спекл-трекінг Ехо-КГ в залежності від концентрацій sST2 плазми крові. Є відмінності у пацієнтів з рівнем sST2 > 35 нг / мл, які полягають у зниженні ФВ ЛШ в порівнянні з пацієнтами, де рівень sST2 < 35 нг / мл. Методом спекл-трекінг Ехо-КГ виявлено, що пацієнти з рівнем sST2 > 35 нг / мл мали достовірні зміни функціонального стану міокарда – зниження глобальної поздовжньої і циркулярної деформації.

Отже, більш високий рівень sST2 > 35 нг / мл, тим виражені були зміни деформаційних властивостей міокарда ЛШ, і важчий перебіг післяопераційного періоду. Відзначено залежність ступеня зниження поздовжньої, циркулярної деформації ЛШ в базальних відділах і скручування від рівня sST2. Сегментарна деформація верхівки і скручування ЛШ достовірно не змінюються. Дані зміни міокарда і високий рівень ST2, слід враховувати в профілактики ризику розвитку серцевої недостатності в доопераційному періоді.

Висновки:

1. Визначення рівнів sST2 та NT-proBNP дають інформацію про можливе прогресуванні серцевої недостатності.
2. У хворих з низькою ФВ ЛШ і високими рівнями sST2 та NT-proBNP, є високий ризик розвитку несприятливих серцево-судинних подій.
3. У пацієнтів з рівнем sST2 > 35 нг / мл були достовірні зміни функціонального стану міокарда – зниження глобальної поздовжньої і циркулярної деформації.

Література:

1. Berezin A. E. Prognostication in different heart failure phenotypes: the role of circulating biomarkers. Journal of Circulating Biomarkers. 2016; 5:01. Doi: 10.5772/62797.

2. Yancy C. W., Jessup M., Bozkurt B., Butler J., Casey D. E., Drazner M. H. et al. 2013 ACCF/AHA Guideline for the Management of Heart Failure: Executive Summary. *Journal of the American College of Cardiology*. 2013;62 (16): 1495–539. DOI:10.1016/j.jacc.2013.05.020.
3. Sabatine M. S., Morrow D. A., Higgins L. J., MacGillivray C., Guo W., Bode C. et al. Complementary roles for biomarkers of biomechanical strain ST2 and N-terminal prohormone B-type natriuretic peptide in patients with ST elevation myocardial infarction. *Circulation*. 2008; 117 : 1936–1944. doi:10.1161/CIRCULATIONAHA.107.728022
4. Bayes-Genis A., de Antonio M., Vila J., Peñafiel J., Galán A., Barallat J. et al. Head-to-Head Comparison of 2 Myocardial Fibrosis Biomarkers for Long-Term Heart Failure Risk Stratification: ST2 Versus Galectin-3. *Journal of the American College of Cardiology*, Vol. 63, No. 2, 2014: 158-166 DOI: 10.1016/j.jacc.2013.07.087.
5. Ciccone M. M., Cortese F., Gesualdo M., Riccardi R., Di Nunzio D., Moncelli M., Iacoviello M., Scicchitano P. A novel cardiac biomarker: ST2: a review. *Molecules*. 2013; 18 (12):15314-28. doi: 10.3390/molecules181215314.

МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ У СФЕРІ БІЗНЕСУ

Лисенко М. В.,

студентка Видавничо-поліграфічного інституту

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

Зараз соціальні мережі впливають на абсолютно всі сфери нашого життя, і виступають своєрідним інструментом впливу задля досягнення мети купівлі, продажу або формування необхідної думки серед певної верстви населення. У роботі розглянуто декілька сфер, стандартне використання яких змінилося під впливом соціальних мереж, а також які пропагандистські методи застосовуються для впровадження у підсвідомість людини потрібної думки.

Вплив соціальних мереж у сфері бізнесу також є дуже помітним, особливо в останні роки, коли відбулася повна зміна рекламних засобів. На зміну реклами на телебаченні та радіо прийшла реклама у соціальних мережах. Будь-який продукт необхідно просувати в інтернеті для збільшення його впізнаваності. Для цього важливо провести ретельний аналіз, визначити поведінкові характеристики цільової аудиторії та обрати бажані канали просування. Безумовно необхідним у наш час є просування у соціальних мережах, адже вдало створений імідж та ефективна комунікація з цільовою аудиторією допоможе збільшити лояльність до бренду [1].

Але не все так просто, як здавалося – спрацьовує не тільки пряме рекламне повідомлення. Одне з опитувань, результати якого насправді не дивують, показало результати – це те, що 80 % респондентів у США вказали, що саме пости та посилання їх друзів безпосередньо вплинули на рішення про покупку. Але те, що дивує, це факт, що 78 % респондентів відмітили, що публікації компаній, за якими вони стежать у соціальних мережах, впливають на їх здійснення покупок. Цікавим є також той факт, що результати деяких опитувань та досліджень зазначають: для кожного бренду його підписники у соціальних мережах не завжди є тими, хто зацікавлений у продукті та готовий купити [4]. Лівову долю такої аудиторії складають постійні «мисливці за безкоштовностями», які хочуть подарунків – гівевеїв, сезонних знижок, коли мова йде про відомий бренд, але навряд чи вони придбають якийсь товар без таких заохочень.

Зараз можна побачити, що бренди починають використовувати можливості соціальних мереж не лише у якості «контент заради контенту». Контент-маркетинг став ключовим елементом в стратегії пропаганди багатьох компаній – і з поважних причин. Саме контент дає змогу створити профіль бренду, максимально збільшити його присутність в Інтернеті, а, в свою чергу, покращити впізнаваність та встановити зв'язок із аудиторіями, які шукатимуть цей бренд в Інтернеті [3]. Вони (бренди) усвідомлюють, що потрібно ділитися контентом, який є цінним для своїх шанувальників, та передавати певні погляди та місію цієї компанії, приваблювати своєю унікальною торгівельною пропозицією. У кінцевому результаті вони зможуть знайти свою цільову аудиторію, як буде послідовником їх бачення та думок, що врешті-врешті призведе до купівлі, а декілька купівель перетворить споживача на лояльного клієнта.

Є таке негласне правило успішності бренду у соціальних мережах: контент має бути створений для того, щоб ними хотілося поділитися з друзями. Серед причин, чому люди діляться інформацію у

мережі, є такі: підтримати та розповсюдити інформацію, яка хвилює; використовують «шер» для того, щоб продемонструвати своє «Я» та розповісти оточуючим про свої цінності, щоб підтримати контент та залишатися «в контакті» з іншими, щоб брати участь у подіях, які мають місце у світі. Тому звісно, якщо головна думка публікацій бренду у соціальній мережі – це просто пряма реклама речей, які він розповсюджує, та інформація про знижки, то у 2020 році йому буде важко здобути популярність. Але якщо бренд публікує цікавий контент, ділиться корисною інформацією, а особливо підтримує якісь важливі для суспільства теми(екологія, боротьба за права, тощо) та робити це однією з місій бренду (наприклад, еко-сумки з натуральних матеріалів, а всі кошти підуть на те, щоб врятувати панд), то в нього є набагато більше шансів привабити велику аудиторію.

Важливою є також подача публікацій – зараз дуже велика увага приділяють фото-контенту, який має бути якісним та приваблювати око. В останні роки навіть з'явилося таке поняття, як «Інстаграмне фото». Це означає, що фото пасує до загальної культури цієї соціальної мережі. На профілі з такими фото молода аудиторія звертає увагу найбільше. Щодо текстової подачі – все більше людей стають прихильниками так званого «дружнього стилю», і перестає сприймати канцеляризми та офіційну лексику. Такою важливим фактором розуміння тексту є адаптація серйозних тем(наукових,політичних) під аудиторію – розкрити тему таким чином, щоб аудиторія зрозуміла суть і повідомлення, яке хотів передати комунікат. Якщо брати молоду цільову аудиторію, то чим простіше та «по-дружньому» подана інформація, тим більше вірогідність того, що підписники її сприймуть, респостнуть, і допис стане віральним. У цьому випадку треба ретельно працювати над тим, щоб спростити текст, наводячи різні порівняння та приклади, які сприяють налагодженню взаєморозуміння між читачем та компанією-комунікантом. Небажаним

елементом комунікації з будь-якою цільовою аудиторією є абсолютна категоричність у повідомленнях [4]. Адже переконливі тексти не вказують читачам на те, що їм потрібно відчувати або думати; Натомість, в текстах знаходиться щось таке, що змушує читачів неначе з власної волі відчувати і мислити так, як хоче автор.

Велику роль у створенні контенту також грає такий спосіб подання інформації, як сторітеллінг – це мистецтво розповідати історії, які впливають саме на емоції споживача. Саме використання історії може вплинути на рішення про купівлю, тому що історії створюють досвід. Був навіть проведений експеримент, коли дві групи опитуваних, ніби на шляху до справжнього інтерв'ю зустрічали їх інтерв'юера на вулиці з філіжанкою кави та великою кількістю документів. Один з учасників кожної з груп, звісно ж, люб'язно погодився потримати каву. В обох випадках відрізнялася лише температура кави у філіжанці. І от, що цікаво – та група, яким довелось нести теплу каву, вважали, що їх інтерв'юер приємна особистість. Але ті, хто ніс холодну каву, так само і розцінили і характер людини, що збирається проводити експеримент. Інші атрибути не вплинули на рішення опитуваних. Це ще раз доводить, що люди найчастіше аргументують свої рішення лише власними емоціями та базуючись на вже існуючому досвіді [2]. Більше того, через метафори історії можуть ще більше залучити аудиторію. Адже коли предмет наділений певними характеристиками, людський мозок починає його сприймати саме таким чином.

Можна зробити висновок, що соціальні мережі є ефективним інструментом впливу на аудиторію бізнесу. З їх допомогою можна бути ближчими до аудиторії, дізнаватися про її вподобання, а також вирішувати проблеми з комунікацією. Також соцмережі використовуються і в інших сферах людського життя, і якщо їх правильно застосовувати, то вони є ефективним засобом щоб справити враження або висловити свою думку.

Література:

1. Судольский Р. 15 самых популярных социальных сетей мира [Електронний ресурс] / Р. Судольский // АІМ. – Режим доступу: <https://ain.ua/2014/06/09/15-samyx-populyarnyx-socialnyx-setej-mira>
2. Татарніков О. Состояние и перспективы развития Интернета [Електронний ресурс] / О. Татарніков // Компьютер Пресс. – Режим доступу: <https://compress.ru/article.aspx?id=17118&iid=792>
3. Ткачук. О. Много интересной статистики из Instagram [Електронний ресурс] / О. Ткачук // Dnative. – Режим доступу: <https://dnative.ru/mnogo-interesnoj-statistiki-iz-instagram/>
4. Ткачук Я. Электронная коммерция-2018: что будут покупать в следующем году [Електронний ресурс] / Я. Ткачук // 24 канал. – Режим доступу: https://24tv.ua/ru/jelektronnaja_kommercija_2018_что_budut_pokupat_v_sledujushhem_godu_n903405

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Трященко В. А.,

аспірант кафедри менеджменту і логістики

Національний університет «Полтавська політехніка

імені Юрія Кондратюка»

м. Полтава, Україна

У сучасних умовах, управління інформаційним забезпеченням набуває системного характеру, постійно з'являються нові вимоги до персоналу вищої категорії (адаптація до швидких змін середовища,

гнучкість, здатність до аналітичного мислення, великий обсяг знань та навичок) які потрібні для прийняття необхідних рішень в управлінні інформаційним забезпеченням підприємств. Саме тому важливим завданням управлінців є створення системи інформаційного забезпечення яка б дала змогу оперативно збирати та опрацьовувати внутрішню та зовнішню інформацію необхідну для ефективного управління бізнес процесами.

Проблема управління інформаційним забезпеченням підприємств досліджувалась в працях таких науковців: В. Єфремова, М. Я. Дем'яненко, В. С. Пономаренка, О. Г. Осауленка, Л. П. Червінської та інших авторів. Проте на сьогодні багато питань з області управління інформаційним забезпеченням підприємств залишаються недостатньо вивченими та потребують ретельнішого розгляду та дослідження. Успішне функціонування підприємства в конкурентному бізнес середовищі значною мірою визначається його ефективністю управління.

Основне завдання системи управління інформаційного забезпечення підприємства – надати реальні можливості управлінцю для оперативної та чіткої реалізації своїх управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності виробництва в середині підприємства. Сучасні інформаційні технології та програмне забезпечення виконують головну роль в управлінні підприємством. Загалом інформаційне забезпечення підприємства має вплив на цілий ряд показників, зокрема фонду заробітної плати, прорахунок собівартості підприємства за допомогою великої кількості управлінських програм, витрати на перерозподіл сировини, документообіг, облік робочого часу працівників, документообіг та підвищення продуктивності.

Управління інформаційним забезпеченням – це сукупність реалізованих рішень щодо обсягів інформації, її якісного та кількісного складу. Метою управління інформаційним забезпеченням

сільськогосподарських підприємств є своєчасне надання необхідної і достатньої інформації для прийняття управлінських рішень, що забезпечують ефективну діяльність як підприємства в цілому так і його структурних підрозділів [1].

Виділяють чотири основні складові в системі управління інформаційним забезпеченням підприємством: інформаційні ресурси, інформаційні технології, технічні засоби та програмне забезпечення [2].

Управління інформаційним забезпеченням може розглядатися не тільки в цілому, охоплюючи всі функції управління, але і по окремим управлінським роботам, наприклад прогнозуванню і плануванню, обліку й аналізу. Це дає можливість відтіснити специфічні моменти, властиві інформаційному забезпеченню функціонального управління, розкривши в той же самий час загальні властивості, що дозволяють направити дослідження всередину і на зовнішні ринки [3].

Управління інформаційним забезпеченням сільськогосподарських підприємств на основі раціонального використання його потенціалу, базується на застосуванні дуже великого обсягу інформації внутрішньої та зовнішньої. Інформація в нинішніх умовах це один з найголовніших інструментів який сприяє та забезпечує підвищення ефективності підприємства, ріст продуктивності та інтелектуалізації праці. Створення сучасного, повністю відповідного до сучасних вимог інформаційного забезпечення, є головним елементом у системі вироблення і прийняття управлінських рішень. Створення на підприємстві інформаційних систем які б відповідали усім вимогам новітніх інформаційно-комунікаційних технологій є запорукою успіху та радикальних змін в процесах управління, кадровому забезпеченні а також істотно розширюють можливості для формування правильних та оптимальних управлінських рішень.

Управління інформаційним забезпеченням відіграє дуже важливу роль у забезпеченні ефективної діяльності підприємств та організацій шляхом своєчасного та ефективного аналізу необхідної інформації, яка забезпечує ефективну діяльність підприємства.

Література:

1. Петренко С. М., Інформаційне забезпечення внутрішнього контролю господарських систем: монографія / С. М. Петренко. – Донецьк: 2007. – 290 с.
2. Денисенко М. П., Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством / М. П. Денисенко І. В. Колос // Економіка та держава. 2006. № 7. с. 19-24.
3. Попрозман О. І., Інформаційні технології в управлінні підприємством / О. І. Попрозман // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 1. – С. 49–52.

ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ

СТАЛИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Снісар Д. В.,

магістрант кафедри видавничої справи та редагування

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут

імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

Сучасний світ настільки швидкий та непередбачуваний, що він кардинально змінює життя тисяч людей щодня. За даними веб-ресурсу CountryMeters, у світі налічується понад 7.7 млрд людей станом на травень 2020 року [1]. Очевидно, що постійний приріст кількості населення налаштовує суспільство на комунікацію з більшою групою контактів. Відтепер людство прагне завести якомога більше знайомств по всьому світу та продовжити спілкування за допомогою сучасних засобів зв'язку. Разом з цим, кордони стають м'якшими, а туризм розвивається. Сьогодні однією з основних тенденцій сучасного світу є глобалізація – процес об'єднання багатьох країн для роботи над спільними цілями [2].

Процес глобалізації сприяє розвитку різних галузей в сучасному світі. Слід зауважити, що ООН та Всесвітня туристична організація вже назвали глобалізацію одним з інструментів сталого розвитку туризму [3]. Тому, не дивно, що поняття сталого розвитку у туристичній галузі перетворюється на комплексну структуру, яка поєднує в собі екологічні, соціальні, політичні та економічні підгрунтя [4, с. 103-104].

Поглиблюючись в проблематику сталого розвитку туризму в Україні, необхідно зауважити, що подібні дослідження тривають вже багато років. Одними з найвідоміших робіт є дослідження таких науковців як І. Смаль, В. Бабарицька, Т. Ткаченко, Л. Черчик.

Сталий розвиток туризму – це показник того, що туризм певного регіону може тривалий час покращувати або утримувати на одному рівні свої кількісні та якісні характеристики, зацікавлюючи нових туристів назавжди, а не тільки на один період, та не зашкоджувати при цьому навколишньому середовищу [5, с. 440]. Водночас, сталий розвиток туризму має забезпечити позитивне відношення загального балансу економічних, екологічних, соціальних та культурних показників, які мають вплив на галузь. Для досягнення цілей сталого розвитку, необхідно правильно налагодити співробітництво між всіма сегментами економіки з туристичними підприємствами та органами влади за різними питаннями: від захисту екології й очищення повітря до будування нових об'єктів інфраструктури та пам'яток. Одним з найважливіших показників для сталого розвитку туризму є екологічний стан та забезпеченість природно-рекреаційними ресурсами.

Загальновідомо, що концепцію сталого розвитку туризму вже використовують всі прогресивні держави. Україна також не є виключенням та наші державні органи активно сприяють швидким темпам розвитку ринку туристичних послуг.

Україна – це найбільша за територією держава Європи, тому на її території сформувалося безліч незвичних та цікавих для туристів пам'яток різної доби, які органічно поєдналися з багатими природно-рекреаційними ресурсами. Попри величезний список пам'яток, ми можемо спостерігати дуже низький рівень експлуатації цих ресурсів за необхідним призначенням. Існує значна кількість проблем: архітектурні пам'ятки руйнуються, знищуються ліси, повітря забруднюється, а деякі

місця взагалі досі не мають потрібної туристичної інфраструктури. Таким чином, туристичний потенціал нині майже не сприяє сталому розвитку країни як туристично-привабливої країни у порівнянні з іншими країнами Європи. Однак, слід зауважити, що найважчі часи вже закінчуються та сьогодні ми вже можемо спостерігати активну трансформацію галузі туризму в Україні.

Перспективи розвитку українського туризму до рівня європейського є цілком реальними, адже для цього існує безліч як історичних, так і природних можливостей. Українські ресурси зможуть забезпечити відпочинком не тільки вітчизняних, але й іноземних туристів. За даними Держприкордонслужби, торік іноземні громадяни стали туристами в Україні понад 27 млн разів [6]. Цей показник є дуже непоганим та значно більшим, ніж в минулі роки. Таке збільшення кількості туристів пов'язане з нещодавнім запровадженням безвізового режиму, виходом на український ринок авіаперевізників-лоукостерів. Окрім цього, значний вплив мали різні економічні та культурні проекти й заходи, одним з яких став серіал «Чорнобиль».

Однією з найбільших проблем туризму в Україні є відсутність чіткої та продуманої стратегії сталого розвитку і концепції саме українського туризму. Окрім цього, недостатнім є інформування громадськості про туристичні об'єкти України, окрім декількох найбільш розрекламованих. Великою проблемою також є незаконне привласнення рекреаційних ресурсів, їх занедбання і звісно ж загострення екологічних проблем. Слід зауважити, що сталий розвиток та розв'язання цих проблем все ж таки відбувається: за останні роки з'явилися нові центри туризму в Україні, поступово зменшується кількість шкідливих викидів, заводи та фабрики встановлюють нові технології фільтрації тощо.

В умовах глобалізації світу, люди все легше можуть мандрувати та їздити частіше в командування. Світ пом'якшує свої кордони та вимоги

туристів до своїх поїздок стають жорсткішими. Для того, щоб країна стала більш привабливою для людей з інших країн, слід налагодити сталий розвиток та зробити так, щоб умови для туризму в країні піднялися на декілька рівнів. Саме тому розвиток українського туризму, в умовах глобалізації, має стати частиною сьогоденної економіки, а згодом туристична галузь України принесе значні гроші до бюджету. Таким чином, ми побачили необхідність у вивченні цього питання та налагодженні сталого розвитку у нашій державі.

Література:

1. Population of the world and countries. *Online statistics service "Countrymeters"*. URL: <https://countrymeters.info>.
2. Глобалізація або «світова глобалізація». *Онлайн-словник «Термін»*. URL: <https://termin.in.ua/hlobalizatsiia>.
3. Туризм и устойчивое развитие. Доклад Генерального секретаря ООН / Комиссия по устойчивому развитию. Сессия (7, 1999). Нью-Йорк: ООН, 1999.
4. Бабарицька В. К. Туристична діяльність кінця XX – початку XXI ст. і концепція сталого розвитку. Київ : Обрії, 2004. Т. 3: Україна: географічні проблеми сталого розвитку: Зб. наук. праць. С. 103-104.
5. Миронов Ю. Б. Матеріали наукової конференції «Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції» (м. Львів, 11-12 травня 2017 р.). Львів: ЛТЕУ, 2017. – 440 с.
6. Актуальні новини. *Державна прикордонна служба України*. URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/news>

*XXX Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція*

«ТРАВНЕВІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ»

Тези доповідей

Частина 4